

അനുബന്ധം-2
അപകട സാധ്യത വെളിപ്പെടുത്തുന്ന രേഖ

ഈ പ്രമാണത്തിലെ വെളിപ്പെടുത്തലുകളുടെ പൂർണ്ണത, അനുയോജ്യത, കൃത്യത എന്നിവയെ സംബന്ധിച്ച് സ്റ്റോക്ക് എക്സ്ചേഞ്ച് പ്രത്യക്ഷമായോ പരോക്ഷമായോ ഉറപ്പു നൽകുകയോ ഏതെങ്കിലും പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുകയോ, അല്ലെങ്കിൽ സ്റ്റോക്ക് എക്സ്ചേഞ്ച്, കമ്മോഡിറ്റി ഡെറിവേറ്റീവ് മാർക്കറ്റ്/ ട്രേഡിംഗ് വിഭാഗത്തിൽ പങ്കെടുക്കുന്നതിന്റെ യോഗ്യത സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുകയോ അല്ലെങ്കിൽ അംഗീകരിക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടില്ല. ഈ സംക്ഷിപ്ത പ്രസ്താവന, ട്രേഡിംഗിന്റെ എല്ലാ നഷ്ട സാധ്യതകളും മറ്റു സുപ്രധാന വശങ്ങളും വെളിപ്പെടുത്തുന്നില്ല. അതുകൊണ്ട്, ഡെറിവേറ്റീവ് ട്രേഡിംഗിൽ നിങ്ങൾ പങ്കുചേരുന്നതിന് മുമ്പ് അതിനെക്കുറിച്ച് വിശദമായി പഠിക്കേണ്ടതാണ്.

നഷ്ട സാധ്യതകൾ ഉൾപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ, നിങ്ങൾ പ്രവേശിക്കാൻ പോകുന്ന കരാറിന്റെ രൂപത്തിലുള്ള ബന്ധത്തിന്റെ സ്വഭാവം മനസ്സിലാക്കിയതിനു ശേഷംമാത്രം നിങ്ങൾ ഇടപാടുകൾ നടത്തുകയും നഷ്ടസാധ്യതയ്ക്ക് വെളിപ്പെടുകയും ചെയ്യുക.

വിവിധ തരങ്ങളിലുള്ള നഷ്ടസാധ്യതാ ഘടകങ്ങൾ ഉള്ള, കമ്മോഡിറ്റി എക്സ്ചേഞ്ചിൽ നിക്ഷേപിക്കപ്പെടുന്ന കമ്മോഡിറ്റി ഷെയർ കോൺട്രാക്റ്റ് / ഡെറിവേറ്റീവ് കോൺട്രാക്ടുകൾ അല്ലെങ്കിൽ മറ്റ് ആധാരങ്ങളും, പരിമിതമായ സ്രോതസ്സുകൾ/പരിമിതമായ നിക്ഷേപങ്ങൾ അല്ലെങ്കിൽ/കൂടാതെ പരിമിതമായ വിപണന അനുഭവവും കൂടാതെ കുറഞ്ഞ നഷ്ടസാധ്യതാ സഹിഷ്ണുതയും ഉള്ളവർക്കുള്ള ശരിയായ ഒരു പാത അല്ല എന്നു അറിഞ്ഞിരിക്കുകയും അംഗീകരിക്കുകയും വേണം. ആയതിനാൽ, സാമ്പത്തികസ്ഥിതിയ്ക്കു യോജിച്ചതാണോ ഇത്തരം ട്രേഡിംഗ് എന്നു നിങ്ങൾ ശ്രദ്ധയോടെ പരിഗണിക്കേണ്ടതാണ്. നിങ്ങൾ എക്സ്ചേഞ്ചിൽ ട്രേഡിംഗ് നടത്തുകയും പ്രതികൂലമായ അനന്തരഫലങ്ങളോ നഷ്ടമോ ഉണ്ടാകുകയുമാണെങ്കിൽ, നിങ്ങൾ മാത്രമായിരിക്കും അതിന്റെ പൂർണ്ണ ഉത്തരവാദി, കൂടാതെ എക്സ്ചേഞ്ച് ഒരു കാരണവശാലും മേൽപ്പറഞ്ഞതിന് ഉത്തരവാദിയായിരിക്കുന്നതല്ല. കൂടാതെ, ഉൾപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന നഷ്ട സാധ്യതകളെക്കുറിച്ച് മതിയായ വെളിപ്പെടുത്തലുകൾ നടത്തിയില്ല അല്ലെങ്കിൽ, ബന്ധപ്പെട്ട മെമ്പർ ഉൾപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന നഷ്ട സാധ്യതകളെക്കുറിച്ച് പൂർണ്ണമായി വിശദീകരിച്ചു തന്നിരുന്നില്ല എന്നോ നിങ്ങൾക്ക് വാദിക്കാൻ കഴിയുന്നതായിരിക്കില്ല. കക്ഷി മാത്രമായിരിക്കും അനന്തരഫലങ്ങൾക്ക് പൂർണ്ണ ഉത്തരവാദി, കൂടാതെ, ഒരു കോൺട്രാക്ടും ആ അക്കൗണ്ടിലേയ്ക്ക് തിരികെയാക്കാനും കഴിയില്ല.

പർച്ചേസ് ഓർഡറുകൾ നടപ്പിലാക്കുമ്പോഴും കൂടാതെ/അല്ലെങ്കിൽ എക്സ്ചേഞ്ചിൽ ട്രേഡിംഗ് ചെയ്യപ്പെടുന്ന കമ്മോഡിറ്റി ഡെറിവേറ്റീവുകൾ വിൽപന നടത്തുമ്പോഴും ലാഭത്തിന് ഒരു ഉറപ്പുമില്ലെന്നും അല്ലെങ്കിൽ നഷ്ടം സംഭവിക്കുന്നതിൽ നിന്നും ഒഴിവാക്കാൻ കഴിയില്ലെന്നും നിങ്ങൾ അറിഞ്ഞിരിക്കുകയും അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

ഒരു മെമ്പർ മുഖേനയുള്ള എക്സ്ചേഞ്ചിലെ നിങ്ങളുടെ ഇടപാടുകൾ, മെമ്പർ സ്ഥാപിച്ച ചില ഉപചാരങ്ങൾ പൂർത്തിയാക്കുന്നതിന് വിധേയമാണെന്ന് നിങ്ങൾ വ്യക്തമായി മനസ്സിലാക്കേണ്ടതാണ്. നിങ്ങളുടെ കക്ഷിയെ അറിയുക ഫോം (നോ യുവർ ക്ലയന്റ് ഫോം) പൂരിപ്പിക്കുക. ബാധകമായ ഓഹരി വിപണികളുടെ ചട്ടങ്ങൾ, ബൈലോകൾ, ബിസിനസ് നിയമങ്ങൾ, അതിന്റെ ക്ലിയറിംഗ് കോർപ്പറേഷൻ, SEBI സമയാസമയങ്ങളിൽ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നതും നടപ്പിൽ വരുത്തുന്നതുമായ മാർഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ, എക്സ്ചേഞ്ച് സമയാസമയങ്ങളിൽ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നതും നടപ്പിൽ വരുത്തുന്നതുമായ സർക്കുലറുകൾ എന്നിവ അവയിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു.

ഈ പ്രമാണത്തിൽ അടങ്ങിയിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും വിവരത്തിനെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി, ഏതെങ്കിലും ഒരു വ്യക്തി എക്സ്പേഞ്ചിലെ ഏതെങ്കിലും മെമ്പറുമായി ബിസിനസ് ഇടപാടുകളിൽ ഏർപ്പെട്ടാൽ എക്സ്പേഞ്ച് അവർക്ക് എന്തെങ്കിലും ഉപദേശം നൽകുകയോ നൽകാൻ ഉദ്ദേശിക്കുകയോ ആരോടും ബാധ്യതയുള്ളവരായിരിക്കുകയോ ഇല്ല. ഈ പ്രമാണത്തിൽ അടങ്ങിയിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും വിവരം ബിസിനസ് ഉപദേശം / നിക്ഷേപ ഉപദേശമായി വ്യാഖ്യാനിക്കാൻ പാടുള്ളതല്ല. വിപണനത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന അപകടസാധ്യതകൾ നല്ലതുപോലെ മനസ്സിലാക്കാനും പരിശോധിക്കാനും അത്തരം വിപണനത്തിൽ ഏർപ്പെടുന്നത് പരിഗണിക്കാൻ പാടില്ല. നിങ്ങൾക്ക് ഒരു കാര്യത്തെക്കുറിച്ച് ഉറപ്പില്ലെങ്കിൽ, അതിനെക്കുറിച്ച് നിങ്ങൾക്ക് വിദഗ്ദ്ധോപദേശം തേടാവുന്നതാണ്.

നിങ്ങൾ ട്രേഡിംഗ് ചെയ്യാൻ പരിഗണിക്കുന്നതിൽ നിങ്ങൾ താഴെപ്പറയുന്നവയെക്കുറിച്ച് അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതുണ്ട്:

1. എക്സ്പേഞ്ചിൽ കമ്മോഡിറ്റി ഫ്യൂച്ചർ കോൺട്രാക്റ്റുകളുടെയും മറ്റ് കമ്മോഡിറ്റി ഡെറിവേറ്റീവ് ഇൻസ്ട്രുമെന്റുകളുടെയും വ്യാപാരത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന അടിസ്ഥാന നഷ്ടസാധ്യതകൾ.

i. ഉയർന്ന അസ്ഥിരതയുടെ നഷ്ട സാധ്യത:

കമ്മോഡിറ്റി എക്സ്പേഞ്ചിൽ വിപണന പ്രക്രിയകൾ നടക്കുമ്പോൾ ഒരു കമ്മോഡിറ്റി ഡെറിവേറ്റീവ് കോൺട്രാക്റ്റുകളുടെ വിലയിൽ ദ്രുതഗതിയിലുണ്ടാകുന്ന മാറ്റത്തെയാണ് അസ്ഥിരത എന്നു പറയുന്നത്. സാധാരണയായി, കമ്മോഡിറ്റി ഡെറിവേറ്റീവ് കോൺട്രാക്റ്റുകളുടെ അസ്ഥിരത വർദ്ധിക്കുമ്പോൾ വിലയിലെ വ്യതിയാനങ്ങളും വർദ്ധിക്കുന്നു. സജീവമായി ട്രേഡിംഗ് ചെയ്യപ്പെടുന്ന കമ്മോഡിറ്റികളേക്കാളും അത്ര സജീവമല്ലാതെ ട്രേഡിംഗ് ചെയ്യപ്പെടുന്ന കമ്മോഡിറ്റി ഡെറിവേറ്റീവ് കോൺട്രാക്റ്റുകളിലാണ് സാധാരണയായി കൂടുതൽ അസ്ഥിരത കാണപ്പെടുന്നത്. അസ്ഥിരതയുടെ ഫലമായി നിങ്ങളുടെ ഓർഡർ ഭാഗികമായി നടപ്പിലാക്കപ്പെടുകയോ അല്ലെങ്കിൽ നടപ്പിലാക്കപ്പെടാതിരിക്കുകയോ ചെയ്യാം. അല്ലെങ്കിൽ, നിങ്ങളുടെ ഓർഡർ നടപ്പിലാക്കിയ വില, അവസാനം ട്രേഡിംഗ് ചെയ്ത് വിലയിൽ നിന്നും വളരെ വ്യത്യസ്തമോ അല്ലെങ്കിൽ അതിനു ശേഷം ഗണ്യമായ മാറ്റങ്ങൾ സംഭവിക്കുകയോ ചെയ്യാം. ഇത് നഷ്ടത്തിലേക്ക് നയിച്ചേക്കാം.

ii. താഴ്ന്ന ലിക്വിഡിറ്റിയുടെ നഷ്ടസാധ്യത:

a. കോംപെറ്റീറ്റീവ് വിലയിൽ അല്ലെങ്കിൽ വിലയിൽ അധികം വ്യത്യാസങ്ങളില്ലാതെ കമ്മോഡിറ്റി ഡെറിവേറ്റീവ് കോൺട്രാക്റ്റുകൾ വളരെയധികം വാങ്ങിക്കൂട്ടുന്നതിനുള്ള വിപണി പങ്കാളിയുടെ കഴിവിനെയാണ് ലിക്വിഡിറ്റി എന്നു കൊണ്ടുദ്ദേശിക്കുന്നത്. സാധാരണയായി ഒരു മാർക്കറ്റിൽ കൂടുതൽ ഓർഡറുകൾ ലഭ്യമാണെങ്കിൽ, ലിക്വിഡിറ്റിയും വളരെ ഉയർന്നതായിരിക്കും എന്നാണ് അനുമാനിക്കപ്പെടുന്നത്. ലിക്വിഡിറ്റി വളരെ പ്രധാനമാണ്, കാരണം, കൂടുതൽ ലിക്വിഡിറ്റിയുണ്ടെങ്കിൽ, കമ്മോഡിറ്റി ഡെറിവേറ്റീവ് കോൺട്രാക്റ്റുകൾ വലിയ വില വ്യത്യാസമില്ലാതെ എളുപ്പം വാങ്ങാനോ അല്ലെങ്കിൽ വിൽക്കാനോ കഴിയും. തൽഫലമായി, നിക്ഷേപകർക്ക്, വിൽക്കുന്ന അല്ലെങ്കിൽ വാങ്ങുന്ന കമ്മോഡിറ്റി ഡെറിവേറ്റീവ് കോൺട്രാക്റ്റുകൾക്ക് മെച്ചപ്പെട്ട വില നൽകാനും ലഭിക്കാനുമുള്ള വർദ്ധിച്ച സാധ്യതയുണ്ടാകും. സജീവ കമ്മോഡിറ്റി ഡെറിവേറ്റീവ് കോൺട്രാക്റ്റുകളെ അപേക്ഷിച്ച് ചില കമ്മോഡിറ്റി ഡെറിവേറ്റീവ് കോൺട്രാക്റ്റുകളിൽ താഴ്ന്ന ലിക്വിഡിറ്റിയുടെ

നഷ്ടസാധ്യതയുണ്ടാകാറുണ്ട്. തൽഫലമായി, നിങ്ങളുടെ ഓർഡർ ഭാഗികമായി നടപ്പിലാക്കപ്പെട്ടേക്കാം, അല്ലെങ്കിൽ വളരെ വലിയ വില വ്യത്യാസത്തോടെ നടപ്പിലാക്കപ്പെട്ടേക്കാം, ചിലപ്പോൾ നടപ്പാക്കപ്പെടാതെയും വന്നേക്കാം.

- b. വാങ്ങുക / നൽകുന്നത് സൂചിപ്പിക്കാതെ വിൽക്കുക അല്ലെങ്കിൽ ചില കമ്മോഡിറ്റികളുടെ ഡെലിവറി എടുക്കുക എന്നിവ ചെയ്യുന്നത് നഷ്ടത്തിനു കാരണമായേക്കാം. കാരണം, ഇത്തരം സാഹചര്യങ്ങളിൽ കമ്മോഡിറ്റി ഡെറിവേറ്റീവ് കോൺട്രാക്ടുകൾ, പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന വിലയേക്കാൾ ഉയർന്നതോ താഴ്ന്നതോ ആയ വിലയിൽ കമ്മോഡിറ്റി ഡെറിവേറ്റീവ്സ് കോൺട്രാക്ട് വാങ്ങുകയോ/വിൽക്കുകയോ ചെയ്യപ്പെടും. അതിനാൽ കമ്മോഡിറ്റി ഡെറിവേറ്റീവ് കോൺട്രാക്ടുകൾ നൽകാനോ സ്വീകരിക്കാനോ ഉള്ള ചുമതല ഇല്ലാതെ വരുന്നു.

iii. **വിശാലമായ സ്പ്രെഡുകളുടെ നഷ്ട സാധ്യത:**

- a. ബെസ്റ്റ് സെല്ലിന്റേയും ബെസ്റ്റ് ബെയുടേയും വ്യത്യാസമാണ് സ്പ്രെഡ്. ഒരു കമ്മോഡിറ്റി ഡെറിവേറ്റീവ്സ് കോൺട്രാക്ട് വാങ്ങി അപ്പോൾത്തന്നെ വിൽക്കുമ്പോൾ അല്ലെങ്കിൽ മറിച്ചും ചെയ്യുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്ന വ്യത്യാസത്തെ അത് പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്നു. കുറഞ്ഞ ലിക്വിഡ് അല്ലെങ്കിൽ ഇല്ലികിഡ് കമ്മോഡിറ്റി/ കമ്മോഡിറ്റി ഡെറിവേറ്റീവ്സ് കോൺട്രാക്ടുകളുടെ സാധാരണയിലും വിശാലമായ സ്പ്രെഡുകൾ താഴ്ന്ന ലിക്വിഡിറ്റിയും ഉയർന്ന അസ്ഥിരതയ്ക്കും കാരണമാകും. ഇത് മികച്ച വില രൂപപ്പെടുന്നതിനെ ബാധിക്കും.

iv. **നഷ്ട സാധ്യത കുറയ്ക്കുന്ന ഓർഡറുകൾ:**

- a. മിക്കവാറുമുള്ള എക്സ്ചേഞ്ചുകൾ നിക്ഷേപകർക്ക് “ലിമിറ്റ് ഓർഡറുകൾ”, “സ്റ്റോപ്പ് ലോസ് ഓർഡറുകൾ” പ്ലെയ്സ് ചെയ്യാനുള്ള സൗകര്യം നൽകുന്നു. ഒരു പ്രത്യേക തുകയുടെ നഷ്ടം തടയുന്നതിനായി നടത്തുന്ന ഓർഡറുകളുടെ പ്ലേസിംഗ് (ഉദാഹരണത്തിന് 'സ്റ്റോപ്പ് ലോസ്' അല്ലെങ്കിൽ 'ലിമിറ്റ് ഓർഡറുകൾ') ചിലപ്പോഴൊക്കെ ഫലപ്രദമാകാതെ വന്നേക്കാം. കാരണം, വിപണിയിലെ ദ്രുത ഗതിയിലുള്ള മാറ്റങ്ങൾ ആ ഓർഡറുകളുടെ നടപ്പാക്കാൻ അസാധ്യമാക്കിത്തീർക്കും.
- b. എതിർവശത്ത് ഓർഡറുകൾ ലഭ്യമാണെങ്കിൽ വിലയും മറ്റും കണക്കിലെടുക്കാതെ ഒരു "മാർക്കറ്റ് " ഓർഡർ ശരിയായ രീതിയിൽ നടപ്പിലാക്കപ്പെടും. ഒരു ഉപഭോക്താവിന് ഒരു ശരിയായ 'മാർക്കറ്റ്' ഓർഡർ നടപ്പിലാക്കിക്കിട്ടുമ്പോൾ, പ്രൈസ് ടൈം മുൻഗണനയിൽ, ഓർഡറിന്റെ വലിപ്പത്തെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുന്ന ഔട്ട്സ്റ്റാന്റിംഗ് ഓർഡറുകളുടെ ലഭ്യമായ വിലയിലായിരിക്കും ഓർഡർ നടപ്പിലാക്കുന്നത്. ഈ വിലകൾ അവസാനം ട്രേഡിംഗ് ചെയ്ത വിലയിൽനിന്നും വളരെ വ്യത്യസ്തമോ അല്ലെങ്കിൽ ആ കമ്മോഡിറ്റി ഡെറിവേറ്റീവ്സ് കോൺട്രാക്ടിന്റെ മികച്ച വിലയിലോ ആയിരിക്കും.
- c. ഓർഡറിന് നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ട 'ലിമിറ്റ്' പ്രൈസ് അല്ലെങ്കിൽ ഒരു മികച്ച വിലയിൽ മാത്രമേ ഒരു 'ലിമിറ്റ്' ഓർഡർ നടപ്പാക്കപ്പെടുകയുള്ളൂ.
- d. ഒരു കമ്മോഡിറ്റി ഡെറിവേറ്റീവ്സ് കോൺട്രാക്ടിന്റെ അപ്പോഴത്തെ വിലയിൽ നിന്നും മാറിയിരിക്കും ഒരു 'സ്റ്റോപ്പ് ലോസ് ഓർഡർ' പ്ലേസ് ചെയ്യുന്നത്. കോൺട്രാക്ട് 'സ്റ്റോപ്പ് പ്രൈസി'ൽ എത്തുമ്പോൾ അല്ലെങ്കിൽ ട്രേഡിംഗ് ചെയ്യുമ്പോൾ മാത്രമായിരിക്കും അത്തരം ഓർഡറുകൾ സജീവമാകുന്നത്. നിലവിലെ വിലയ്ക്കും താഴെയായിരിക്കും സാധാരണയായി 'സെൽ സ്റ്റോപ്പ് ' ഓർഡറുകൾ പ്രവേശിക്കുന്നത്.

നിലവിലെ വിലയ്ക്കും മുകളിലായിരിക്കും സാധാരണയായി 'ബൈ സ്റ്റോപ്പ്' ഓർഡറുകൾ പ്രവേശിക്കുന്നത്. കോൺട്രാക്ട്, മുൻനിശ്ചയിച്ച പ്രകാരമുള്ള വിലയിൽ എത്തുമ്പോൾ, അല്ലെങ്കിൽ ആ വിലയിലൂടെ കടന്നു പോകുമ്പോൾ, സ്റ്റോപ്പ് ലോസ് ഓർഡർ ഒരു മാർക്കറ്റ് /ലിമിറ്റ് ഓർഡർ ആയി പരിവർത്തനപ്പെടുകയും അതിന്റെ പരിധിയിൽ അല്ലെങ്കിൽ മികച്ചതിൽ നടപ്പാക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യും. അതിനാൽ, കോൺട്രാക്ട് മുൻനിശ്ചയിച്ച പ്രകാരമുള്ള വിലയിലേയ്ക്കു കയറുന്നതു വരെ ലിമിറ്റ് ഓർഡർ നടപ്പിലാക്കപ്പെടും എന്ന് ഒരു ഉറപ്പും ഇല്ല. ഈ അവസരത്തിൽ ഇത്തരം ഓർഡറുകൾ നടപ്പിലാക്കപ്പെടുകയില്ല എന്ന നഷ്ട സാധ്യത ഉയർന്നു വരും, ഒരു സാധാരണ ലിമിറ്റ് ഓർഡറിൽ എന്ന പോലെ.

v വാർത്താ പ്രഖ്യാപനങ്ങളുടെ നഷ്ട സാധ്യത:

- a. കമ്മോഡിറ്റീസ്/ കമ്മോഡിറ്റീസ് ഡെറിവേറ്റീവ്സ് കോൺട്രാക്ടിനെ ബാധിക്കുന്ന, ട്രേഡിംഗ് സമയത്തും താഴ്ന്ന ലിക്വിഡിറ്റിയും ഉയർന്ന അസ്ഥിരതയും ഒരുമിച്ചു വരുന്ന സമയത്തും സംഭവിക്കുന്ന ട്രേഡർമാർ / നിർമാതാക്കൾ നടത്തുന്ന പ്രഖ്യാപനങ്ങൾ വളരെപ്പെട്ടെന്ന് കമ്മോഡിറ്റീസ്/ കമ്മോഡിറ്റീസ് ഡെറിവേറ്റീവ്സ് വിലയിൽ അപ്രതീക്ഷിതമായ നെഗറ്റീവ് ചലനങ്ങൾക്ക് കാരണമായേക്കാം.

vi കിംവദന്തികളുടെ നഷ്ടസാധ്യതകൾ:

- a. പറഞ്ഞു പരത്തുന്നതും, വർത്തമാനപത്രം, വെബ്സൈറ്റ്, ന്യൂസ് ഏജൻസികൾ തുടങ്ങിയവയിൽക്കൂടിയു കമ്മോഡിറ്റിയുടെ വിലയെ സംബന്ധിച്ച കിംവദന്തികൾ ചിലപ്പോഴൊക്കെ വിപണിയിൽ പരക്കാറുണ്ട്. നിക്ഷേപകർ ഇത്തരം കിംവദന്തികളിൽ ജാഗരൂകരായിരിക്കുകയും നടപടികൾ ഒന്നും എടുക്കാതിരിക്കാൻ ശ്രദ്ധിക്കുകയും വേണം.

vii സംവിധാനത്തിലെ നഷ്ടസാധ്യതകൾ:

- a. വിപണി തുറക്കുന്ന ഉടനേയും അവസാനിക്കുന്നതിനു മുമ്പും ഉയർന്ന നിരക്കിൽ ട്രേഡിംഗ് നടക്കാറുണ്ട്. ഇത്തരം ഉയർന്ന ട്രേഡിംഗ് ദിവസത്തിന്റെ ഏതു സമയത്തും സംഭവിക്കാവുന്നതാണ്. ഓർഡറുകൾ നടപ്പാക്കുന്നതിനും ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതിനും ഇത് കാലതാമസം വരുത്താറുണ്ട്.
- b. അസ്ഥിരതയുടെ സമയത്ത്, വിപണി പങ്കാളികൾ അവരുടെ ഓർഡറുകൾ അല്ലെങ്കിൽ വില തുടർച്ചയായി മാറ്റിക്കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ ഓർഡറുകളുടെ നിർവഹണവും സ്ഥിരീകരണവും വൈകുന്നതാണ്.
- c. വിൽപന സൈഡിൽ നിന്നോ വാങ്ങൽ സൈഡിൽ നിന്നോ ഔട്ട് സ്റ്റാൻഡിംഗ് ഓർഡറുകൾ ഒന്നുമില്ലെങ്കിൽ അല്ലെങ്കിൽ അസാധാരണമായ ട്രേഡിംഗ് പ്രവർത്തനം കാരണം അല്ലെങ്കിൽ വില സർക്യൂട്ട് ഫിൽട്ട്രേഷനിൽ എത്തുന്നെങ്കിൽ അല്ലെങ്കിൽ മറ്റെന്തെങ്കിലും കാരണത്താൽ കമ്മോഡിറ്റിയിൽ ട്രേഡിംഗ് നിലയ്ക്കുന്നുവെങ്കിൽ ചില മാർക്കറ്റ് അവസ്ഥകളിൽ, ഒരു ന്യായമായ വിലയിലോ അല്ലെങ്കിൽ അല്ലാതെയോ മാർക്കറ്റിലെ ഒരു പൊസിഷനിൽ ലിക്വിഡേറ്റ് ചെയ്യുന്നത് വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടാണ്, ചിലപ്പോഴൊക്കെ അസാധ്യവും.

viii സിസ്റ്റം/നെറ്റ്വർക്ക് കൺജെസ്റ്റൻ:

- a. എക്സ്ചേഞ്ചിലെ ട്രേഡിംഗ് ഇലക്ട്രോണിക് മോഡിലുള്ളതാണ്. ഓർഡറുകൾ പ്ലേസ് ചെയ്യാനും റൂട്ട് ചെയ്യാനും സാങ്കേതിക വിദ്യയും കമ്പ്യൂട്ടർ സംവിധാനവും ചേർന്നുള്ള ഒരു

സാറ്റലൈറ്റ് /ലീസഡ് ലൈൻ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള വാർത്താവിനിമയമാണ് ഉപയോഗിക്കുന്നത്. അതിനാൽ, പ്രക്രിയകളിലെ താമസം, ഓർഡറുകൾ മൊത്തമായോ ഭാഗികമായോ വിൽക്കാനോ വാങ്ങാനോ കഴിയാതെ വരിക എന്നിവയ്ക്കൊക്കെ കാരണമാകുന്ന ട്രേഡിംഗ് സിസ്റ്റം/നെറ്റ്വർക്ക് തുടങ്ങിയവ അക്സസ് ചെയ്യാൻ കഴിയാതെയായാക്കുന്ന വിനിമയത്തകരാർ, കമ്പ്യൂട്ടർ സംവിധാനത്തിന്റെ തകരാർ, മെല്ലെയും വൈകിയുമുള്ള പ്രതികരണം, ട്രേഡിംഗ് നിലയ്ക്കൽ കൂടാതെ മറ്റു പ്രശ്നങ്ങൾ എന്നിങ്ങനെ നിയന്ത്രണാതീതമായ പ്രശ്നങ്ങൾ സംഭവിക്കാനുള്ള സാധ്യതയുണ്ട്. ഈ പ്രശ്നങ്ങളൊക്കെ സാധാരണയായി താൽക്കാലികമാണെങ്കിലും, നിങ്ങൾ ഔട്ട് സ്റ്റാൻഡിംഗ് ഓപ്പൺ പൊസിഷനിലോ അല്ലെങ്കിൽ നടപ്പിലാക്കാത്ത ഓർഡറുകൾ ഉള്ള അവസ്ഥയിലാണെങ്കിലോ, ഇത് ഒരു അപകട സാധ്യതയായി നിലനിൽക്കുന്നു, കാരണം നടപ്പിലാക്കപ്പെട്ട എല്ലാ ഇടപാടുകളും തീർപ്പു കൽപ്പിക്കേണ്ടത് നിങ്ങളുടെ കടമയാണ്.

2. ഫ്യൂച്ചർ ഡെറിവേറ്റീവ് കമ്മോഡിറ്റിയെ സംബന്ധിച്ച്, ദയവായി താഴെപ്പറയുന്ന അധിക പ്രത്യേകതകളെക്കുറിച്ച് ബോധവാനായിരിക്കുക:

"ലിവറേജ്" അഥവാ "ഗിയറിങ്" ഫലങ്ങൾ:

- a. കമ്മോഡിറ്റി ഡെറിവേറ്റീവ്സ് കോൺട്രാക്ടിന്റെ മൂല്യത്തെ അപേക്ഷിച്ച് മാർജിൻ തുക വളരെ ചെറുതാണ്, അതിനാൽ ഇടപാടുകളെല്ലാം "ലിവറേജ്ഡ്" അല്ലെങ്കിൽ 'ഗിയേർഡ്' ആകും. സാധാരണയായി ചെറിയ മാർജിൻ തുകയ്ക്ക് ട്രേഡിംഗ് ചെയ്യപ്പെടുന്ന കമ്മോഡിറ്റി ഡെറിവേറ്റീവുകൾ, പ്രിൻസിപ്പൽ ഇൻവെസ്റ്റ്മെന്റ് തുകയുമായി താരതമ്യപ്പെടുത്തുമ്പോൾ വലിയ ലാഭത്തിനുള്ള സാധ്യത നൽകുന്നു. പക്ഷേ കമ്മോഡിറ്റി ഡെറിവേറ്റീവുകളിലെ ഇടപാടുകൾക്ക് വളരെ ഉയർന്ന അപകടസാധ്യതയുള്ളതാണ്. അതിനാൽ, കമ്മോഡിറ്റി ഡെറിവേറ്റീവ് കോൺട്രാക്റ്റുകളിൽ ട്രേഡിംഗ് നടത്തുന്നതിനു മുമ്പ് താഴെ പറയുന്ന പ്രസ്താവനകൾ നല്ലതുപോലെ മനസ്സിലാക്കുകയും തങ്ങളുടെ സാമ്പത്തിക സ്രോതസ്സും ചുറ്റുപാടുകളും അനുസരിച്ച് ബദ്ധ ശ്രദ്ധ പുലർത്തേണ്ടതുമാണ്.
- b. കമ്മോഡിറ്റി ഡെറിവേറ്റീവ്സ് ട്രേഡിംഗിൽ, എല്ലാ പൊസിഷനുകളുടേയും ദിവസേനയുള്ള സെറ്റിൽമെന്റ് ഉൾപ്പെടുന്നു. എല്ലാ ദിവസവും ഓപ്പൺ പൊസിഷനുകൾ, ക്ലോസിംഗ് വിലയെ അടിസ്ഥാനമാക്കി മാർക്കറ്റിൽ മാർക്കു ചെയ്യും. നിങ്ങൾക്കെതിരായാണ് കോൺട്രാക്ട് ചലിക്കുന്നതെങ്കിൽ, അത്തരം ചലനം കൊണ്ട് നിങ്ങൾക്കു നഷ്ടമാകുന്ന മാർജിൻ (സാങ്കൽപ്പികം), നിങ്ങൾ നിക്ഷേപിക്കേണ്ടതായി വരും. ഒരു നിശ്ചിത സമയത്തിനുള്ളിൽത്തന്നെ ഈ തുക നിക്ഷേപിക്കേണ്ടതായി വരും, സാധാരണയായി അടുത്ത ദിവസം ട്രേഡിംഗ് ആരംഭിക്കുന്നതിനു മുമ്പ്.
- c. കാലാവധിയ്ക്കു മുമ്പ് ആ അധിക മാർജിൻ നിക്ഷേപിക്കുവാൻ നിങ്ങൾ പരാജയപ്പെടുണെങ്കിൽ അല്ലെങ്കിൽ ഒരു ഔട്ട്സ്റ്റാൻഡിംഗ് ഡെബ്റ്റ് നിങ്ങളുടെ അക്കൗണ്ടിൽ ഉണ്ടാകുകയാണെങ്കിൽ, മെമ്പർ, പൊസിഷന്റെ ഒരു ഭാഗം അല്ലെങ്കിൽ മുഴുവനും ലിക്വിഡേറ്റ്/സ്ക്വയർ-അപ്പ് ചെയ്യുന്നതായിരിക്കും. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ, അത്തരം സ്ക്വയർ-അപ്പ്/ക്ലോസ് -ഔട്ടുകൾ കാരണമുണ്ടാകുന്ന ഏതു നഷ്ടത്തിനും നിങ്ങൾ തന്നെയായിരിക്കും ഉത്തരവാദി.
- d. ചില പ്രത്യേക മാർക്കറ്റ് അവസ്ഥകളിൽ, ഇടപാടുകൾ നടത്തുന്നത് നിക്ഷേപകന് അസാധ്യമായി വരും. ഉദാഹരണത്തിന്, ഇത്തരം അവസ്ഥകൾ ലിക്വിഡിറ്റി പോലെയുള്ള ഘടകങ്ങൾ കൊണ്ട് സംഭവിക്കാം. അതായത്, വില പരിമിതി അല്ലെങ്കിൽ സർക്യൂട്ട് ബ്രേക്കറുകൾ തുടങ്ങിയവ കാരണം അപര്യാപ്തമായ ബിഡ് അല്ലെങ്കിൽ ഓഫറുകൾ, അല്ലെങ്കിൽ ട്രേഡിംഗിന്റെ നിർത്തിവയ്ക്കൽ എന്നിവ ഉണ്ടാകുകയാണെങ്കിൽ.
- e. മാർജിൻ നിരക്കിലെ മാറ്റങ്ങൾ, ക്വാഷ് മാർജിൻ നിരക്ക് അല്ലെങ്കിൽ മറ്റുള്ളവയുടെ വർദ്ധനവ് എന്നിവ വിപണി സ്ഥിരത നിലനിർത്തുന്നതിലേക്കായി സ്വീകരിച്ചേക്കാം. നിലവിലെ ഓപ്പൺ ഇന്റർസ്റ്റിൽ ഈ പുതിയ നടപടികൾ നടപ്പിലാക്കാവുന്നതാണ്. ഇത്തരം അവസ്ഥകളിൽ, അധികം മാർജിനുകൾ നിലനിർത്തേണ്ടതായോ നിങ്ങളുടെ പൊസിഷനുകൾ കുറയ്ക്കേണ്ടതായോ വന്നേക്കാം.
- f. നിങ്ങൾ ട്രേഡ് നടത്താൻ ആലോചിക്കുന്ന കമ്മോഡിറ്റി ഡെറിവേറ്റീവ്സ് കോൺട്രാക്ടുകളെക്കുറിച്ചുള്ള മുഴുവൻ വിവരങ്ങളും നൽകാൻ നിങ്ങളുടെ

എക്സ്പോളിബിറ്റ് മെമ്പറോട് ആവശ്യപ്പെടാം. അതായത്, കോൺട്രാക്ട് പ്രത്യേകതകളും അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കടമകളും.

3. വയർലെസ് സാങ്കേതിക വിദ്യയിലൂടെയുള്ള ട്രേഡിംഗ്

വയർലെസ് ടെക്നോളജി അല്ലെങ്കിൽ മറ്റേതെങ്കിലും സാങ്കേതിക വിദ്യയിലൂടെ ട്രേഡ് ചെയ്യപ്പെടുന്ന കമ്മോഡിറ്റിയുടെ പ്രത്യേകതകൾ, നഷ്ട സാധ്യതകൾ, ഉത്തര വാദിത്തങ്ങൾ എന്നിവ വ്യൂഘാപിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും അധിക പ്രൊവിഷനുകളെക്കുറിച്ച് മെമ്പർ നിങ്ങളുടെ ശ്രദ്ധയിൽ പെടുത്തുന്നതായിരിക്കും.

4. പൊതുവായത്

i. നിക്ഷേപിച്ച് പണവും വസ്തുവകകളും

നിങ്ങൾക്ക് നിക്ഷേപിച്ച പണം അല്ലെങ്കിൽ മറ്റ് സ്വത്തുക്കളുടെ പരിരക്ഷണം പ്രത്യേകിച്ച് പാപ്പരത്തം അല്ലെങ്കിൽ കടക്കാരനാകുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ നിങ്ങൾക്ക് പരിചിതമായിരിക്കേണ്ടതാണ്. നിങ്ങളുടെ പണം അല്ലെങ്കിൽ സ്വത്ത് വീണ്ടെടുക്കുവാനുള്ള പരിധി നിർദ്ദിഷ്ട നിയമനിർമ്മാണം അല്ലെങ്കിൽ പ്രാദേശിക നിയമങ്ങൾ പ്രകാരം നിയന്ത്രിക്കപ്പെട്ടേക്കാം. ചില അധികാരപരിധിയിൽ, നിങ്ങളുടെ സ്വത്ത് എന്ന പോലെ തിരിച്ചറിയുന്നവ, ഷോർട്ട്ഫാൾ സംഭവിക്കുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ പണം വിതരണം ചെയ്യുന്നതുപോലെ പ്രോ-റേറ്റ് ചെയ്യുന്നതാണ്. എക്സ്പോളിബിറ്റ് അംഗവുമായി എന്തെങ്കിലും തർക്കങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ, അത് നിയമങ്ങൾ, ബൈലാസ്, എക്സ്പോളിബിറ്റ് നിയമനിർമ്മാണ ചട്ടങ്ങൾക്ക് നിയമങ്ങൾ അനുസരിച്ച് വിചാരണയ്ക്ക് വിധേയമായിരിക്കും.

ii. കമ്മീഷനും മറ്റ് ചെലവുകളും

നിങ്ങൾ ട്രേഡ് ചെയ്യുന്നത് ആരംഭിക്കുന്നതിന് മുമ്പ്, നിങ്ങൾക്ക് ബാധ്യത ഉണ്ടാകുന്ന കമ്മീഷനുകൾ, ഫീസ്, മറ്റ് ചെലവുകൾ എന്നിവയെപ്പറ്റിയുള്ള വ്യക്തമായ വിവരങ്ങൾ തേടേണ്ടതാണ്. നിങ്ങൾ ഉത്തരവാദി ഏത് മറ്റ് ചാർജ്ജുകൾ വ്യക്തമായ വിശദീകരണവും നൽകണം. ഈ ചാർജ്ജുകൾ നിങ്ങളുടെ അറ്റാദായത്തെ സ്വാധീനിക്കുകയോ (ഏതെങ്കിലും) അല്ലെങ്കിൽ നിങ്ങളുടെ നഷ്ടത്തെ വർദ്ധിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്യും.

iii. മെമ്പർ, അംഗീകൃത വ്യക്തികൾ, കക്ഷികളുടെ അവകാശങ്ങൾ / കടമകൾക്കായി, ദയവായി അനേകം 3 കാണുക

iv. കോൺസ്റ്റിറ്റ്യൂവന്റ് എന്ന പദം, ഓഹരി വിപണികൾ നൽകുന്ന മെക്കാനിസത്തിൽക്കൂടി കമ്മോഡിറ്റി ഡെറിവേറ്റീവുകൾ വാങ്ങുകയും വിൽക്കുകയും ചെയ്യുക എന്ന ഉദ്ദേശ്യത്തോടെ ഒരു മെമ്പറുമായി ഇടപാടു നടത്തുന്ന ക്ലയന്റ്, ഉപഭോക്താവ്, അല്ലെങ്കിൽ ഒരു നിക്ഷേപകൻ എന്നിവ അർത്ഥമാക്കുകയും ഉൾപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു.

v. മെമ്പർ എന്ന പദം, SEBI യിൽ നിന്നും ഒരു രെജിസ്ട്രേഷൻ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ഉള്ള ഒരു ട്രേഡിംഗ് മെമ്പർ അല്ലെങ്കിൽ ഒരു മെമ്പർ/ബ്രോക്കർ എന്ന് ഏക്സ്പോളിബിറ്റിൽ അർത്ഥമാക്കുകയും ഉൾപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു.